

MADDİ VE MANEVİ CİHAD

Cihad: Kelime olarak **cehd** kökünden türemiştir. **Cehd** ise, bir şeye gayret ve güç sarf etme anlamındadır. **Istilah açısından cihad ise,** düşmana karşı mücadele etmek, karşı koymak anlamındadır.

Cihad iki şekilde değerlendirilmiştir. Birisi: İnsanın kendi nefis ve şeytanı ile olan mücadelesidir. Buna **büyük cihad** denilmiştir. **İkincisi** ise, din ve vatan için maddi olarak düşmanla harp etmektir. Buna da **küçük cihad** denilmiştir.

Büyük ve küçük tabirinde şöyle bir incelik vardır: İnsan, nefis ve şeytanı ile olan mücadelesini kaybederse, ebedi hayatını da kaybetme tehlikesi vardır. Onun için netice çok büyük olduğundan, bu cihada büyük cihad denilmiştir.

Ama küçük cihadda ise, netice ya şehit olmak ya da gazi olmaktır. Onun için söz konusu kısa ve az bir ömrün kaybedilmesi ile, neticede çok büyük makamları kazanmak olduğu için, bu cihada küçük cihad denilmiştir.

Zira zararı def etmek, menfaati elde etmekten daima önce gelir. Cihadın çok şubeleri vardır. Kimisi malı ile cihad eder kimisi ilmi ile cihad eder, kimisi güç ve kuvveti ile cihad eder, kimisi de imkanları ile cihad eder ve hakeza.

Cihadın şekline göre araç ve vasıtalar önem kazanır. Bir zamanda maddi ve askeri güç hakimse, burada vasıta olarak güç, kuvvet ve silahlar önem kazanır. Başka bir zamanda ikna, delil ve fen hükmediyorsa, ilim ve ispat tarzı cihadın en önemli mühimmatı olur. Cihadın vasıtası tek bir kalıp, tek bir tarz değildir. Zamanın ilcaatı ve gereği neyse, hüküm ve vasıtalar da ona göre önem arz eder. Müminler de ona göre hareket eder.

İslamda maddi cihadın tanzim ve tedbiri, devletin eli ile yapılır. Şahıslar ve gruplar, kendi başlarına buyruk hareket edemezler. Ederlerse, bağı olurlar, yani eşkiya sayılırlar.

Ehl-i sünnete göre, İslami bir toplumda, İslami bir devletin olmaması durumunda, maddi cihad, manevi cihada inkılab eder. Yani güç ve otorite İslami olana dek, manevi ve ilmi mücadele geçerlidir.

İslami bir toplumda, dahilde silahlı mücadele caiz değildir. Ama hariçten gelen düşmana karşı vatan savunmasında devlete itaat edilmesi gereklidir. Zira can, namus, mal gibi şeylerin korunması ancak bağımsız bir vatanla mümkündür.

Maddi cihad, günümüzde çok suistimal edilmektedir. Günümüzde maddi cihad hususunda ifrat ve tefrit fikirler öne çıkartılmaya çalışılmaktadır. Bazı aşırı görüşler,

cihadı zulüm ve eşkıyalıkla izaha kalkışıyor. Bazıları da buna tepki olarak maddi cihadı tamamen inkara gidiyorlar.

Orta yol ise, her şeyi yerli yerine koymakla olur. İslamda maddi cihad da, manevi cihad da vardır. Manevi cihad, bütün Müslümanlar üzerine farzdır. Maddi cihad ise devlet ve devletin ordusu üzerine farzdır. Maddi cihad, şahısların altından kalkacağı bir yük değildir. Onun için bu yetki, şahıslara değil, devlete verilmiştir.

Şahısların kendi başına orada burada, sivil, asker, masum, zalim ayırımı yapmaksızın, yapmış oldukları eylemler cihad değil, zulüm ve terördür. Ahirette vebali çok ağırdır.

Peygamberimiz (asm)'in cihad ve mücahidlerle ilgili hadisleri, şahısları cihada teşvik için değil, devletin bünyesinde savaşa giden askerleri teşvik içindir.

Bazı tefrit gruplar da İslam da ki cihad kavramını tamamen rafa kaldırıp maddi cihadın bu zamanda geçersiz olduğunu gerek kalmadığını ima ediyorlar. Halbuki ne maddi cihad, ne de manevi cihad, kıyamete kadar kalkmaz. Kalkması, kainatın kanunlarına aykırı bir görüştür. Allah, kainata mübareze kanunu koymuştur. Hak ile batıl, sürekli çarpışır. Bazen olur ki, zamana ikna, fen ve ilim hükmeder. Maddi cihadı inceltir, ama koparamaz. Bazen olur ki, maddi cihad manası hükmeder. Söze ve diplomasiye gerek kalmayacak bir vaziyete girer.

Günümüzde ikna, ispat, ilim ve fen hükmettiği için, manevi cihad, ön plana çıkmıştır. Maddi cihadı yapacak askeri ve siyasi güçler oluşmadığı için, Müslümanlar, manevi cihad ile memurlardır.

Bununla beraber, devletler, kendi maddi ve askeri güçlerini sürekli arttırmaya çalışırken, Müslümanlar da manevi cihad var diyerek, o alanları boş ve zayıf bırakması akıl karı değildir. Tabi bu vazife devletindir. Biz de devletimize karşı kendimize düşen yönü ile vazifemizi yapmamız gerekir.

Manevi cihad asıldır ve sürekli dir. Maddi cihad ise, arızalı durumlarda devreye giren geçici bir haldir.